

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Бібліотека
Інформаційно-бібліографічний відділ

Серія «Ювілеї особистостей»

Шанін Юрій Вадимович
– філолог-латиніст, письменник, історик
античного спорту:
до 90-річчя від дня народження

Інформаційний список літератури

КИЇВ 2020

УДК 016:81
Ш 44

Укладачі:

Папуша Л. В.
Клюшніченко О. В.
Самусенко Т. К.

Філолог-латиніст, письменник, історик античного спорту : до 90-річчя від дня народження Юрія Вадимовича Шаніна : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [уклад.: Л. В. Папуша, О. В. Клюшніченко, Т. К. Самусенко]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О.О. Богомольця], 2020. – 11 с.

В інформаційному списку літератури систематизовано наукові праці Ю. В. Шаніна. Це книги, монографії, навчальні посібники, підручники, методичні матеріали, статті у фахових періодичних виданнях, література про вченого.

УДК 016:61

© Бібліотека Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, 2020

Шанін Юрій Вадимович (11.06.1930-8.06.2005) – викладач латинської мови, кандидат філологічних наук (1968), професор (1991), завідувач кафедри латинської мови та основ медичної термінології (1978–2005).

У 1953 р. закінчив відділення класичної філології філологічного факультету Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка. Викладав латинську мову у Київському стоматологічному інституті, очолюваного на той період професором О. К. Горчаковим. Після об'єднання Київського медичного інституту імені О.О. Богомольця та Стоматологічного інституту у 1955 році, Шанін Ю. В. став викладачем кафедри латинської мови під керівництвом Каз'єр Г. В. Педагогічну діяльність Юрій Вадимович поєднував з роботою у газетах «Комсомольское знамя», «Вечірній Київ», «Київська правда». Від 1958 публікувався у журналі «Зміна». У 1968 році успішно захистив кандидатську дисертацію на тему «Агностика в древнегреческой поэзии».

У 1970 р. професор Білецький А. О. запросив Шаніна Ю. В. на посаду доцента кафедри загального мовознавства та класичної філології КДУ імені Т. Г. Шевченка. Доцент Шанін Ю. В. читав розроблений ним самим курс «Грецька література, а також, уперше на той час «Основи терміноутворення. Медична підсистема». Разом з викладачами кафедри працював над відновленням класичної освіти у Київському університеті.

У 1972 р. Шанін Ю. В. став заступником голови Всесоюзної науково-методичної ради з вищої філологічної освіти при Міністерстві вищої та спеціальної середньої освіти СРСР.

У 70-х роках Юрій Вадимович починає публікуватися у журналі «Вопросы литературы», «Литературной газете» та інших виданнях.

З вересня 1978 року професор Шанін Ю. В. знову працює в Київському медичному інституті імені О. О. Богомольця на посаді завідувача кафедри латинської мови. Разом із співробітниками кафедри розробляв нові типові навчальні програми, методичну літературу, словники. Співпрацював з газетою «Медичні кадри».

Професор Шанін Юрій Вадимович – автор понад 500 наукових та науково-популярних праць.

Інформаційний список наукових праць Ю. В. Шаніна налічує 98 позицій, відредаговані укладачами та згруповані у розділи:

I. Книги, монографії, навчальні посібники, підручники, методичні матеріали

II. Статті у наукових та продовжуваних виданнях

III. Література про вченого Шаніна Юрія Вадимовича

Позиції, позначені астериском (*) не перевірені de viso та відсутні у фондах бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця.

Бібліографія наукових праць

I. Книги, монографії, навчальні посібники, підручники, методичні матеріали

1. **Агонистика** в древнегреческой поэзии : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 673 / Шанин Ю. В. ; КГУ им. Тараса Шевченко. – Киев, 1968.
2. **Агонистика** в древнегреческой поэзии (классический период) : дис... канд. филолог. наук / Шанин Ю. В. ; КГУ. Киевский мед. ин-тут. – Киев, 1967.
- *****
3. [авт.] **Агонистические** сюжеты древнегреческой мифологии // Материалы III-й Всесоюзной конференции по классической филологии. – Киев, 1966. – С. 27–28.*
4. [авт.] **Античный** спорт (цикл статей для «Энциклопедии античности»). – Москва : Советская энциклопедия, 1992.*
5. [співавт.] **Безпорідність** авторської редакції / М. Скрижанська, Ю. Шанін // Український гуманітарний огляд. – Київ, 2000. – № 6.*
6. [авт.] **Боги** и люди на стадионах Эллады // Атеистические чтения. – Москва : Политиздат, 1970. – № 10. – С. 42–54.*
7. [авт.] **Герои** античных стадионов / Ю. В. Шанин. – Москва : Физкультура и спорт, 1971. – 72 с.*
8. [авт.] **Герои** античных стадионов / Ю. В. Шанин. – София : Медицина и физкультура, 1978. – (на болгарском языке).*
9. [авт.] **Герои** античных стадионов. / Ю. В. Шанин. – 2-е изд., испр. и доп. – Москва : Физкультура и спорт, 1979. – 141 с., ил.
10. [авт.] **Две загадки** античного спорта (Олимпия и Северное Причерноморье). VII-е Пушкинские чтения. – Крым, 1997.*
11. [авт.] **Діти** на античних стадіонах / Шанін Ю. В. // Мовні і концептуальні картини світу : збірник наук. праць / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ф-т інозем. філології. – Київ, 2002. – Вип. 6, кн. 2 : До 90-річчя професора, д-ра філол. наук А. О. Білецького. – С. 300–305. – ISBN 966-581-295-6.*
12. [ред.] **До струн** душі я доторкнувся... : (збірка поезій студентів та викладачів) / Національний мед. ун-т ім. О. О. Богомольця ; ред.: Парпалей І. О., Шанін Ю. В., Прощакова Є. Г. – Київ : Століття, 2001. – 128с. – ISBN 966-95952-1-5.*
13. [співавт.] **Класична** філологія / Н. Ф. Клименко, Ю. В. Шанін // Енциклопедія Сучасної України / [НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енцикл. дослідж. НАН України ; редкол.: Дзюба І. М. та ін.]. – Київ : Ін-т енцикл. дослідж. НАН України, 2013. – Т. 13 : Київ–Кок. – С. 271–272. – ISBN 978-966-02-6814.*

14. [авт.] **Критика** агонистической ограниченности в эллинской поэзии // Проблемы античной истории и культуры. – Ереван : изд-во АН Арм. ССР, 1979. – С. 79–83.*
15. [авт.] **Лучники** у Гомера, в Олимпии и в Северном Причерноморье // Международная конференция «Историчность и актуальность античности». – Тбилиси, 1980. – С. 11–12.
16. [співавт.] **Методичні** рекомендації до практичних занять з дитячої терапевтичної стоматології (стоматологічна термінологія латинського та грецького походження) / МЗ УРСР, Київ. мед. ін-т імені О. О. Богомольця ; уклад.: Л. О. Хоменко, Ю. В. Шанін [та ін.] – Київ : КМІ, 1991. – 104 с.
17. [авт.] **Міфи і люди** Олімпії : нариси / Ю. В. Шанін. – Київ : Веселка, 1980. – 159 с.
18. **Наш гармонійний** сучасник (до 85-річчя Юрія Івакіна) / Ю. Шанін // Слово і час. – 2002. – № 1. – С. 18–19*.
19. [авт.] **Олимпийская** агонистика в таврической модификации // Всесоюзная научная конференция «Проблемы античной культуры». – Симферополь, 1988. – С. 48–49.*
20. [авт.] **Олимпийская** гармония античности и современности // Лосевские чтения «Образ мира – структура и целое». – Москва, 1998.*
21. [авт.] **Олимпийские** игры и поэзия эллинов : Гомер и классическая лирика VIII-V вв. до н. э. / Ю. В. Шанин. – Киев : Вища шк., 1980. – 183 с. : ил.*
22. [авт.] **Олимпия**, история античного атлетизма : [монография] / Ю. В. Шанин. – Санкт-Петербург : Алетей, 2001. – 191 с. – (Античная библиотека. Исследования). (Пушкинская библиотека).*
23. [авт.] **От эллинов** до наших дней / Ю. В. Шанин. – Москва : Физкультура и спорт, 1975. – 142 с.
24. [авт.] **Платон** и Аристотель о человеческой гармонии // Всесоюзная конференция «Проблемы античной истории и классической филологии». – Харьков, 1980. – С. 15–16.*
25. [авт.] **Поэти і атлети** / Юрій Шанін // Записки Історико-філологічного товариства Андрія Білецького / Київське наукове історико-філологічне т-во Андрія Білецького. – Київ, 1997. – Вип. 1. – С. 46–48
26. [рец.] **Пособие** по медицинской латыни : учеб. пособие / Н. А. Тупчий ; рец.: П. И. Михеев, Ю. В. Шанин. – Минск : Вышэйшая шк., 1984. – 159 с. : табл.*
27. [співавт.] **Російсько-український** військово-медичний словник / А. А. Бурячок, В. В. Пасько, Я. Ф. Радиш, Ю. В. Шанін ; М-во охорони України, ІСДО військово-медичне відділення Укр. держ. мед. ун-ту. – Київ : ІСДО, 1994. – 70 с.
28. [ред.] **Русско-украинско-латинский** словарь медицинских терминов : Анатомия, биология, радиобиология, генетика, аллергология, иммунология = **Російсько-українсько-латинський** словник медичних термінів : Анатомія, біологія, радіобіологія, генетика, алергологія,

- імунологія : справочное издание / С. В. Андрейченко [и др.] ; ред. В. Г. Коляденко, Ю. В. Шанин. – Киев : Здоров'я, 1993. – 112 с.
29. [ред.] **Русско-украинско-латинский словарь медицинских терминов**. : Биохимия, физиология, химия = Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів : Біохімія, фізіологія, хімія : справочное издание / М. С. Власенко [и др.] ; под ред. В. Г. Коляденко, Ю. В. Шанина. – Киев : Здоров'я, 1992. – 113 с.
30. [ред.] **Русско-украинско-латинский словарь медицинских терминов**. Гастроэнтерология, нефрология, урология, сексология = Російсько-українсько-латинський словник медичних термінів. Гастроентерологія, нефрологія, урологія, сексологія : справоч. изд. / А. М. Скупник ; под ред. В. Г. Коляденко, Ю. В. Шанина. – Киев : Здоров'я, 1993. – 101 с.
31. [ред.] **Русско-украинско-латинский словарь медицинских терминов** : Гематология / под ред. В. Г. Коляденко, Ю. В. Шанина. – Киев : Здоров'я, 1993. – 120 с.
32. [ред.] **Русско-украинско-латинский словарь медицинских терминов** : Оториноларингология, стоматология / Г. Э. Тимен [и др.] ; под ред. В. Г. Коляденко, Ю. В. Шанина. – Киев : Здоров'я, 1993. – 80 с.
33. [ред.] **Русско-украинско-латинский словарь медицинских терминов** : Офтальмология, дерматология, венерология, неврология, психиатрия, эндокринология / Т. М. Арсенюк [и др.] ; под ред. В. Г. Коляденко, Ю. В. Шанина. – Киев : Здоров'я, 1993. – 112 с.
34. [ред.] **Русско-украинско-латинский словарь медицинских терминов** : Педиатрия, пульмонология, кардиология, курортология, физиотерапия / Е. С. Волков [и др.] ; под ред. В. Г. Коляденко, Ю. В. Шанина. – Киев : Здоров'я, 1993. – 88 с.
35. [ред.] **Русско-украинско-латинский словарь медицинских терминов** : Хирургия, гнойная хирургия, онкология, акушерство, гинекология, рентгенология / В. Е. Дашкевич [и др.] ; под ред. В. Г. Коляденко, Ю. В. Шанина. – Киев : Здоров'я, 1993. – 80 с.
36. [співавт.] **Термінологічний посібник з пропедевтики внутрішніх хвороб** (російською, українською та латинською мовами) / В. З. Нетяженко, М. С. Присяжнюк, Ю. В. Шанін, А. М. Поскрипко ; КМІ ім. О. О. Богомольця. – Київ : Хрещатик, 1992. – 146 с.
37. [авт.] **Функции** агонистической терминологии в диалогах Платона // Античная культура и современная наука. – Москва, 1985. – С. 43–47.*
38. [авт.] **Эпиграммы** Лукилия // Всесоюзная конференция «Проблемы античной истории и классической филологии». – Харьков, 1980. – С. 19–20.

II. Статті у періодичних та продовжуваних виданнях

39. [авт.] **Агонистическая эстетика** Гомера / Ю. В. Шанин // Вопросы классической филологии. – Львов, 1966. – № 5. – С. 95–100.*

40. [авт.] **Антична** квадрига «Веселки» : Античні перекази Катерини Головацької / Ю. Шанін // Всесвіт. – 1984. – № 6. – С. 146–148.
41. [авт.] **Антична** міфологія й сучасна медицина / Ю. Шанін // Медична газета України. – 1996. – № 10 (берез.). – С. 8.
42. [авт.] **Античні** міфи і медицина нашого сьогодення / Ю. Шанін // Літопис травматології та ортопедії. – 2000. – № 2. – С. 97–99.
43. [авт.] **Атлети** Эллады / Ю. В. Шанин // Знання та праця. – 1962. – № 11. – С. 17–19.*
44. [авт.] **Биография** слов / Ю. В. Шанин // Знання та праця. – 1960. – № 5. – С. 11–13.*
45. [авт.] **Братья** по разуму / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 1997. – № 3. – С. 369–372.*
46. [авт.] **Боги** и люди античного театра / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 2001. – № 5. – С. 343–348.*
47. [авт.] **Введение** в насморк. Превращения и совмещения / Ю. В. Шанин // Вопросы литературы. – 1963. – № 7. – С. 241–242*.
48. [авт.] **Вместо** бессмертия / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 1966. – № 10. – С. 238.*
49. [авт.] **Внутри** / Ю. В. Шанин // Вопросы литературы. – 1963. – № 12.*
50. [авт.] **Возведение** в степень / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 1969. – № 7. – С. 237.*
51. [авт.] **Где ж библиотека** Ярослава? / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 2002. – № 4. – С. 375–376.
52. [авт.] **Геродот** промовляє українською : До виходу першого українського перекладу дев'яти книг Геродотових історій / Ю. Шанін // Вітчизна. – 1995. – № 1/2. – С. 152–153.
53. [авт.] **Герои** античних стадіонів / Ю. В. Шанин // Фізкультура і спорт. – № 4/5. – С. 1–2.*
54. [авт.] **Гимн** тапочкам / Ю. В. Шанин // Вопросы литературы. – 1963. – № 12. – С. 226.*
55. [співавт.] **До питання** міжпредметної інтеграції у вивченні греко-латинської термінології для оволодіння клінічними дисциплінами / В. З. Нетяженко, Ю. В. Шанін [та ін.] // Врачебное дело. – 1992. – № 10. – С. 123–125.
56. [авт.] **Ескулапівська** латина в Україні / Ю. Шанін // Українська медична газета. – 1994. – № 6. – С. 11–12.
57. [авт.] **Закон** есть закон / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 2005. – № 4.*
58. [авт.] **Заметки** современника / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 2001. – № 1. – С. 378–379.*
59. [авт.] **Зарождение** античного красноречья / Ю. Шанин // Українська мова і література в школі. – 1987. – № 3. – С. 40–44.*
60. [авт.] **Зевс** гуляє по Лондону! / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 1986. – № 4. – С. 224–229.*

61. [авт.] **Зеленая** старость Одиссея / Ю. В. Шанин // Старт. – 1982. – № 5. – С. 15–16.*
62. [авт.] **Золотое руно**. Антология античной поэзии // Українська мова і література в школі. – 1986. – № 12. – С. 68–70.*
63. [авт.] **И мумии** заговорили / Ю. В. Шанин // Вопросы литературы. – 2002. – № 4. – С. 211–215.*
64. [авт.] **И мумии** могут говорить... / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 2002. – № 4. – С. 354–359.*
65. [авт.] **Из цикла** «Весьма ученые записки, или Псевдонаучная конференция» / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 2003. – № 5. – С. 365–366.*
66. [авт.] **Как аргонавты** в старину... / Ю. В. Шанин // Вопросы литературы. – 1964. – № 4. – С. 240–242.*
67. [авт.] **Мадригалы** и поэзорецензии / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 2004. – № 4.*
68. [авт.] **Милон Кротонский** – атлет и герой / Ю. В. Шанин // Старт. – 1965. – № 10. – С. 6–7.*
69. [авт.] **Мы из** школы Раскина! : Вступительные заметки и публикация Ю. Шанина / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 1998. – № 6. – С. 281–311.*
70. [авт.] **Не обижайте** старика Гомера / Ю. В. Шанин // Вопросы литературы. – 1989. – № 2. – С. 257–265.*
71. [авт.] **Олимпийский** кодекс эллинов / Ю. В. Шанин // Знання та праця. – 1966. – № 4. – С. 14–16.*
72. [авт.] **Олимпийский** словарь / Ю. В. Шанин // Українська мова та література. – 1980. – № 5/6.*
73. [авт.] **Олимпия** в прошлом и сегодня // Новый век. – 1972. – 18 февр. – С. 13–15.*
74. [авт.] **От «Илиады»** до «Метаморфоз» / Ю. В. Шанин // Всесвіт. – 1984. – № 10. – С. 148–150.*
75. [авт.] **Пародии** / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 1978. – № 5. – С. 298–299.*
76. [авт.] **Пародии** и подражания / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 1995. – № 6. – С. 360–364.*
77. [авт.] **Пародии** и эпиграммы / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 1999. – № 3. – С. 363–366.
78. [авт.] **Писатели** шутят... / В. Дружбинский // Радуга. – 2018. – № 5/6. – С. 186–192. – Содерж. авт.: Юрий Шанин ; Феликс Кривин.*
79. [авт.] **По пути** к Итаке / Ю. В. Шанин // Вопросы классической филологии. – 1972. – № 10. – С. 3–7.*
80. [авт.] **Поэзия** культа и культ поэзии эллинов / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 2003. – № 1. – С. 336–341.*
81. [авт.] **Последний** из могикан : Професор Андрей Белецкий говорил на ста языках, а общего с чиновниками не находил : [о професоре Киев. ун-та имени Т. Г. Шевченко, патриархе антиковедения из Украины

- Андрее Александровиче Белецком] / Ю. В. Шанин // Всеукраинские ведомости. – 1995. – 29 апр. – С. 7.
82. [авт.] **Про античне красномовство** / Ю. В. Шанин // Трибуна. – 1992. – № 7.*
 83. [авт.] **Римские игры** / Ю. В. Шанин // Физкультура и спорт. – 1973. – № 8. – С. 17–19.*
 84. [авт.] **Рыцарь сердитого жанра** / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 1990. – № 10. – С. 353.*
 85. [співавт.] **Стан вивчення і вживання сучасної греко-латинської фармацевтичної термінології** / І. Ф. Полякова, В. М. Старостенко, Ю. В. Шанин // Фармацевтичний журнал. – 1985. – № 5. – С. 30–32.
 86. [авт.] **Стихи** / Юрий Шанин. – URL: <http://www.stihi.ru/author.html?shanin>
 87. [соавт.] **III всесоюзная конференция филологов-классиков** / Ю. Шанин, С. Маркиш // Вопросы литературы. – 1967. – № 2. – С. 247–249.*
 88. [соавт.] **Три ипостаси автопародии** / Ю. В. Шанин, Э. А. Кузнецов // Вопросы литературы. – 1997. – № 4. – С. 341–344.*
 89. [авт.] **Эпиграммы и мадригалы** / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 1993. – № 3. – С. 353.*
 90. [авт.] **Уровень ухи. Пародия** / Ю. В. Шанин // Радуга. – 1980. – № 1. – С. 100–191.
 91. [авт.] **Ярхо. Внутри и вне Садового кольца** / Ю. Шанин // Вопросы литературы. – 2005. – № 4. – С. 338–339.*

III Література про Шанина Юрія Вадимовича

92. **Кафедра латинської мови. Історія кафедри** – URL: <http://nmuofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/kafedra-latynskogo-yazyka/istoriya-kafedry/>
93. **Киселева О. Г.** Життя та наукова діяльність професора Ю. В. Шанина / О. Г. Кисельова // Науковий вісник Національного медичного університету імені О. О. Богомольця – 2008. № 2 (в одній обкладинці № 2/3). – С. 195–198.
94. **Киевский календарь** 11 июня 1930 года в Киеве родился Юрий Вадимович Шанин – филолог-антиковед, историк античного спорта, писатель-юморист. Кандидат филологических наук, профессор – URL: <http://www.calendar.interesniy.kiev.ua/Event.aspx?id=2424/>
95. **Памяти античника** (профессора Ю. В. Шанина, 1930–2005) / Борис Рубенчик. – Кёльн (Германия). – URL: <http://berkovich-zametki.com/2015/Zametki/Nomer7/Rubenchik1.php>.
96. **Памяти Юрия Шанина** (1930–2005) / Марк Соколянский // University of Toronto Academic Electronic Journal in Slavic Studies. – URL: <http://sites.utoronto.ca/tsq/12/inmemoriam12.shtml/>
97. **Чичибабин Б.** Киев : [стих посвящ. Ю. В. Шанину] // Мнение о Городе. – URL: <https://interesniy-kiev.livejournal.com/358679.html>

98. **Шанін Юрій Вадимович** [про нього] // Lingua Latina Aeterna. – URL: <http://linguaeterna.com/ru/classic/shanin.php>

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Бібліотека
Інформаційно-бібліографічний відділ

Серія «Ювілеї собистостей»

**Філолог-латиніст, письменник, історик античного спорту :
до 90-річчя від дня народження Юрія Вадимовича Шаніна**

Інформаційний список літератури

Укладачі:
Людмила Василівна Папуша
Олена Валеріївна Ключніченко
Тетяна Костянтинівна Самусенко

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Бібліотека
03057 м. Київ, вул. Зоологічна, 1
е-пошта library@nmu.ua